

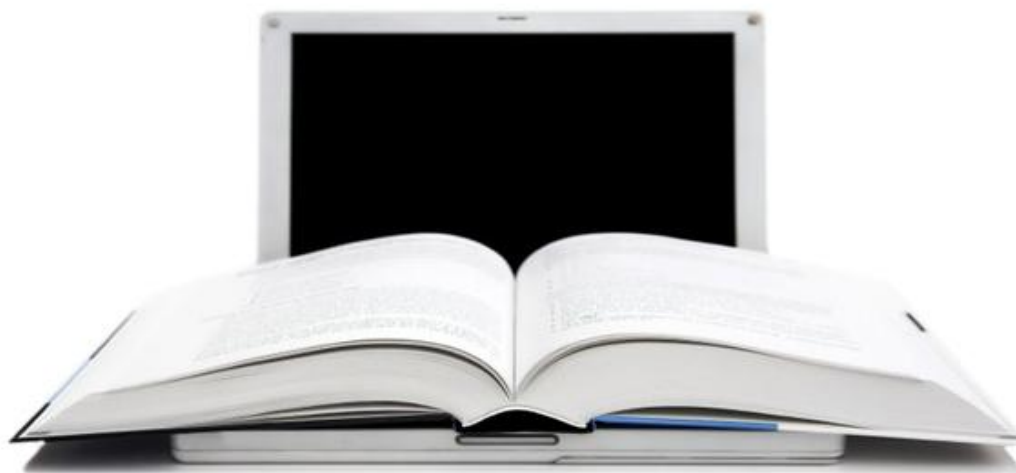
ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМ. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Науково-методичний відділ

Сторінка методиста
Вип. 13

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ
ЦБ ОБЛАСТІ:
ФАХОВІСТЬ ТА КРЕАТИВНІСТЬ

Інформаційно-
аналітичний
огляд

Житомир 2015р.

Черговий випуск «Сторінки методиста» висвітлює важливу складову організаційно-методичної роботи ЦБ – видавничу діяльність. У виданні узагальнено напрацьований матеріал за 2014 рік. Для повноти розкриття теми представили список деяких видань, відзначивши їх професійність та креативність (Додаток № 2).

Здійснивши моніторинг методичного забезпечення видавничої діяльності центральних бібліотек, можна стверджувати, що цей особливий напрямок в останні три роки розвивався активно, а фахівці працювали професійніше. Також варто відзначити інноваційність у роботі працівників ЦБ. Перш за все, як вважають працівники методичних служб та інших структурних підрозділів ЦБ, нововведення сприяють підвищенню ефективності і якості діяльності підпорядкованих бібліотек: міських, сільських, дитячих, також шкільних та інших відомчих, з якими вже визначено коло питань співпраці.

Всі центральні бібліотеки у звітних документах у певній мірі висвітлили численні види методичних та бібліографічних видань, тематику розробок (чи рекомендацій), інформаційно-методичних листів тощо. Особливо хотілося б виділити звітні документи та видання, зокрема Малинської, Черняхівської, Попільнянської, Лугинської, Олевської, Чуднівської, Радомишльської, Овруцької, Коростенської, Ємільчинської ЦРБ, Бердичівської, Коростенської, Новоград-Волинської міських ЦБС за професійний, творчий підхід, нестандартність подачі матеріалів. Більш відчутний інноваційний рівень видавничої діяльності Олевської, Радомишльської, Баранівської, Новоград-Волинської, Андрушівської центральних районних бібліотек, Житомирської ЦМБ.

Проаналізувавши представлену у НМВ ОУНБ видавничу продукцію та звітну документацію, варто було б відзначити тематичну актуальність видань, багатство форм і видів, також оперативність працівників ЦБ (насамперед, це фахівці методичних служб) щодо підготовки і розповсюдження їх для забезпечення консультативно-інформаційної допомоги бібліотекарям регіону. Перевагу надали різним порадам, розробкам книжково-ілюстрованих виставок,

програмам (планам) проведення Ді, ДБ, літературно-тематичних вечорів, організацій уроків мужності, історичної години, уроків історичної правди, години скорботи чи вечорів пам'яті, свята вишиванки або проведення Дня людей похилого віку, читацької конференції тощо. Ілюстративно-методичні листи, як і в минулі роки, продовжили видавати практично усі ЦБ. Позитивним моментом також стала підготовка щорічних статистичних збірників (це Черняхівська, Чуднівська, Олевська, Овруцька, Новоград-Волинська ЦРБ).

Стабільною залишалась діяльність ЦБ з підготовки письмових консультацій, висвітлення досвіду роботи однієї або декількох бібліотек. Більш сучасними і значимими стали буклети (путівники), видання яких нині практикують більшість центральних книгозбірень, міські філії, сільські та дитячі бібліотеки. Для цих «малих» видань характерна змістовність, естетичність (Коростенська, Бердичівська ЦБС, Овруцька, Народицька, Ємільчинська, Черняхівська, Олевська, Лугинська, Малинська та ін. ЦРБ). Зверталися бібліотеки до нових та ефективних форм: веб-покажчики, Інтернет-читання, біобібліографічний портрет, виставка-синтез, огляд веб-сайтів, веббіографічний список, слайдові презентації, День нової книги, День краєзнавства, Євроквест тощо (Брусилівська, Малинська, Коростенська, Коростишівська, Житомирська, Попільнянська, Лугинська районні та Новоград-Волинська, Бердичівська, Коростенська міські ЦБ). Видавничу продукцію поповнили видання-газети Ємільчинської («Бібліотечний простір») та Черняхівської ЦРБ («Бібліохвиля»).

Аналіз представлених видань дозволив виявити і хиби у складанні деяких матеріалів. Проте, в останні роки значно удосконалився їх зміст, підбір документів, у певній мірі витримані основні вимоги до оформлення, розкриття методики роботи тощо. Серед таких ЦРБ слід назвати Малинську, Попільнянську, Коростенську, Ємільчинську, Лугинську, Андрушівську та ЦМБ – Коростенську, Новоград-Волинську, Житомирську.

Практично всі ЦБ, деякі сільські, міські, дитячі книгозбірні намагалися представити свою продукцію на якісному поліграфічному рівні, креативно і професійно розмістити фото, різні ілюстрації та ін. (Ємільчинська, Овруцька,

Попільнянська, Черняхівська, Новоград-Волинська, Коростенська, Житомирська районні та Коростенська, Новоград-Волинська, Житомирська міські центральні бібліотеки).

Огляд методично-бібліографічних видань та аналіз інформаційно-звітних документів у 2014 році показав, що окремі ЦБ плідно працювали і в кількісному плані, що є позитивно. Адже більшість методичних служб (за виключенням 3-х ЦБ), як організатори цього напрямку роботи, у своєму штаті мають одного фахівця. Тож хотілося б назвати Малинську, Ємільчинську, Радомишльську, Коростишівську, Черняхівську, Овруцьку, Лугинську районні та Коростенську, Житомирську міські центральні книгозбірні та м. Малин, які видали в середньому від 6 до 16 одиниць продукції.

Вибірково наведемо для прикладу деякі методичні центри, їх цікаві напрацювання, що стали орієнтиром у нововведеннях в організації роботи книгозбірень, практичним і фаховим підспір'ям бібліотекарям тощо. Насамперед перевагу щодо щорічної творчої роботи має Малинська ЦРБ. Ось лише деякі з основних видань: «Бібліотечні проекти: для чого, як і з ким?» (Приклади...); «Воскресіння Розстріляного Відродження: літературно-мистецький проект»; «Моделювання виставкової діяльності»; «Інтеграція бібліотечної діяльності до сучасного інформаційного середовища: нові терміни та технології» (письмова консультація). Відчутні зміни у представленні форм видавничої діяльності Червоноармійської ЦБ: методична скарбничка «Патріотичні заходи у бібліотеках», бібліографічна гра «Книга чи комп'ютер»; ДІ «Відомі жінки нашого краю» тощо. Сучасне бачення і відображення таких питань як: «Інтернет-комунікативний простір для бібліотекарів», «Web-Бібліофреш: методичка цікавих бібліотечних заходів», «Читацька аудиторія бібліотеки: поради до проведення анкетування» тощо. (Бердичівська міська ЦБС).

Новим каналом фахового спілкування для сільських бібліотек Черняхівського району стали методична сигнальна інформація «В записник бібліотекаря», план проведення ДБ, поради організаторам тижня дитячого читання

та конкурсу «Читач року», методичне орієнтування щодо планування та звітності у сільській бібліотеці.

Творче і широко тематично представлені видання Овруцькою ЦБ: «Шевченківський слід на Житомирщині», «Святі кринички і джерела Овруччини» (лист-екскурс), «Сільська бібліотека і влада: грані співпраці» (з досвіду співпраці Зарічанської сільської бібліотеки та сільської ради), «Книга-ювіляр: Апостолу І. Федорову – 440» тощо. Також слід відзначити в цьому плані і Коростишівську ЦБ. Фахівці підготували письмові консультації, поради із планування роботи бібліотек на 2015 рік, «Присвята Великому Кобзареві», презентацію виставки-синтезу «Подорож у голубому вагоні» (за творчістю Е. Успенського), буклет «Історія та сьогодення нашої бібліотеки».

Любарська та Лугинська ЦБ намагалися бути оперативними в центрі суспільного життя держави та нашого, професійного, перш за все, забезпечуючи бібліотекарів новою фаховою інформацією: рекомендації до проведення години пам'яті, присвяченій Героям Небесної Сотні «У пам'яті наших вони назавжди залишилися», презентації книги лауреата Шевченківської премії в 2014 році Мирослава Дочинця «Лад», поради «Складові успіху: професіоналізм та креативність», «Сільська бібліотека: формуємо власний імідж».

Звичайно, найбільш стабільною залишалася діяльність з підготовки методично-бібліографічних видань популяризаційного характеру. Перевага тут надавалась українській книзі та державній мові, мистецьким та краєзнавчим матеріалам (Житомирська, Олевська, Ємільчинська, Бердичівська, Баранівська, Коростенська, Радомишльська, Чуднівська, Романівська, Андрушівська ЦРБ, бібліотеки м. Малин та Житомирська ЦБС). Підготували розробки до 75-річчя від дня народження В. Шевчука, «На гостину до Куліша», «Поки сонце з неба світить, тебе, Тарасе, не забути...», до 120-річчя від дня народження О. Довженка, до 75-річчя від дня народження В. Скуратівського «Невтомний шукач народних скарбів», «Вишневим усмішкам цвіти» (125 років від дня народження О. Вишні), «Вічна слава усім, хто сьогодні в строю...», «Честь і слава ветеранам, що боронили рідний край», «Миттєвості життя і творчості П. Шпити» (літературні

посиденьки), з популяризації літератури історико-патріотичної тематики (з нагоди 70-ї річниці визволення Житомирщини), «Яскравий водограй художнього слова», музичний портрет «М. Заньковецька – актриса широкого діапазону», до Дня Незалежності «Свято, вимріяне поколіннями», до проведення загальносистемних ДБ, ДІ тощо.

Звичайно, що цей огляд не є вичерпним, а приклади, що в ньому, мають вибіркового характеру. Будемо сподіватися, що професійне використання видань ЦБ та обласних бібліотек-методичних центрів, які практикують поширення своєї продукції до ПБ області, сприятиме творчій роботі працівників та застосуванню нововведень у книгозбірнях.

Додаток 1

Показники видавничої діяльності

№ з/п	Райони, міста		№ з/п	Райони, міста	
1	Андрушівський	4	15	Овруцький	7
2	Баранівський	3	16	Олевський	5
3	Бердичівський	3	17	Попільнянський	4
4	Брусилівський	5	18	Радомишльський	7
5	Володарсько-Волинський	5	19	Романівський	3
6	Ємільчинський	16	20	Ружинський	4
7	Житомирський	5	21	Червоноармійський	4
8	Коростенський	10	22	Черняхівський	10
9	Коростишівський	12	23	Чуднівський	2
10	Лугинський	8	24	м. Бердичів	3
11	Любарський	5	25	м. Житомир	8
12	Малинський	11+13 (письм. конс.)	26	м. Коростень	6
13	Народицький	–	27	м. Малин	7
14	Новоград-Волинський	4	28	м. Новоград-Волинський	4

Додаток 2

Список видань (вибірково)

1. Бібліотечний простір: газета Ємільчинської ЦРБ.
2. Бібліохвиля: газета Черняхівської ЦРБ.

3. Від родини йде життя людини: Ді до ювілейного 20-го Міжнародного року сім'ї / Житомирська МЦБС. – Житомир, 2014. – 17 с.
4. Драгоманови-Косачі: перегук поколінь: матеріали до Дня краєзнавства / Новоград-Волинська МЦБС. – Новоград-Волинський, 2014. – 11 с.
5. Зоря Шевченкова горить, до правди й волі людство кличе!: огляд веб-сайтів про Т.Г. Шевченка / Новоград-Волинська ЦМБ. – Новоград-Волинський, 2014. – 7 с.
6. Зоряне сяйво країн Європи: Євроквест / Попільнянська ЦРБ. – Попільня, 2014. – 13 с.
7. Миттєвості бібліотечного життя: до 80-річчя заснування Ємільчинської районної бібліотеки / Ємільчинська ЦРБ. – Ємільчине, 2014. – 5 с.
8. Невтомний шукач народних скарбів: матеріал до 75-річчя з дня народження В. Скуратівського / Коростенська ЦРБ ім. М. Сингаївського. – Коростень, 2014. – 15 с.
9. Організація книжкових виставок у бібліотеках: метод. консультація / Попільнянська ЦРБ. – Попільня, 2014. – 11 с.
10. Плануємо роботу бібліотеки на 2015 рік: метод. матеріал для сільських бібліотек / Коростенська ЦРБ ім. М. Сингаївського. – Коростень, 2014. – 22 с.
11. Поліський Варнак: літературно-музична композиція до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка / Новоград-Волинська ЦРБ ім. Л. Українки. – Новоград-Волинський, 2014. – 23 с.
12. Путівник по web-ресурсах Олевщини / Олевська ЦРБ. – Олевськ, 2014. – 3 с.
13. Правова абетка для людей з особливими потребами / Коростенська МЦБС, філія № 2. – Коростень, 2014. – 60 с.
14. Рідне довкілля – основа нашого здоров'я: ДБ // Новоград-Волинська ЦМБ ім. Ю. Ковальського. – Новоград-Волинський, 2014. – 11 с.
15. Світ у краплині слова: біобібліографічний портрет до 90-річчя від дня народження В. Юхимовича // Коростенська МЦБС. – Коростень, 2014. – 47 с.

- 16.Світе тихий, краю милий, моя Україно...: ДБ до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка / Житомирська МЦБС. – Житомир, 2014. – 66 с.
- 17.Тарас Шевченко – художник: Вебліографічний список до 200-річчя від дня народження поета / Бердичівська МЦБС. – Бердичів, 2014. – 8 с.
- 18.Україна – наша вічна Берегиня: народознавча зустріч у Василевій світлиці до 75-річчя від дня народження В. Скуратівського / Малинська ЦРБ. – Малин, 2014. – 11 с.
- 19.Центральна бібліотека ім. М. Островського: сучасний культурний формат [текст]: Збірка матеріалів до 95-річчя з дня заснування книгозбірні. – Коростень, 2014. – 79 с.
- 20.«Я син свого часу...»: матеріал до 120-річчя від дня народження О. Довженка (1894-1956) / Ємільчинська ЦРБ. – Ємільчине, 2014. – 6 с.

Укладач

К.М. Романуха

Редакція

Г.Й. Врублевська

Комп'ютерний набір

О.В. Костюченко

Відповідальна за випуск

Н.А. Карплюк